

DOI:10.22144/ctu.jvn.2023.146

THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ TIẾP NHẬN TRUYỆN DÀI VÀ PHIM ĐIỆN ẢNH CHUYỂN THỂ TỪ TRUYỆN DÀI CỦA NGUYỄN NHẬT ÁNH

Nguyễn Thị Kiều Oanh¹, Nguyễn Thị Mỹ Ly^{2*}, Hà Hoàng Thái², Nguyễn Thị Diễm My² và Trương Lâm Huỳnh Anh³

¹Bộ môn Ngữ Văn, Khoa Khoa học Xã hội và Nhân văn, Trường Đại học Cần Thơ

²Sinh viên ngành Văn học Khóa 45, Khoa Khoa học Xã hội và Nhân văn, Trường Đại học Cần Thơ

³Sinh viên ngành Văn học Khóa 46 Khoa Khoa học Xã hội và Nhân văn, Trường Đại học Cần Thơ

*Người chịu trách nhiệm về bài viết: Nguyễn Thị Mỹ Ly (email: lyb1911818@student.ctu.edu.vn)

Thông tin chung:

Ngày nhận bài: 09/11/2022

Ngày nhận bài sửa: 25/11/2022

Ngày duyệt đăng: 05/12/2022

Title:

The situation and solutions to improve the efficiency of receiving long stories and movies transformed from Nguyen Nhat Anh's long stories

Từ khóa:

Nguyễn Nhật Ánh, phim điện ảnh chuyển thể, tiếp nhận văn học, truyện dài

Keywords:

Literary reception, long story, movie adaptation, Nguyen Nhat Anh

ABSTRACT

With abundant creative ability and intense passion for literature, Nguyen Nhat Anh is constantly enriching for Vietnamese young people's literature. Nguyen Nhat Anh's long stories not only affect literature lovers but also have a pervasive effect on social life when they are turned into movies that are loved and welcomed by the public. This study uses a combination of methods such as analysis - synthesis, statistics - classification, survey - sociological investigation, comparative method and interdisciplinary research method to study the reality of receiving long stories and transformed movies of Nguyen Nhat Anh's long story in two main target groups: the specialized public and the non-specialized public. As a result, some recommendations and solutions are proposed to improve the reception of long stories and movies adapted from Nguyen Nhat Anh's long stories.

TÓM TẮT

Với bút lực dồi dào cùng niềm đam mê văn chương mãnh liệt, Nguyễn Nhật Ánh không ngừng làm phong phú thêm cho mảng văn học viết về thanh thiếu nhi Việt Nam. Truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh không chỉ ảnh hưởng đến những người yêu văn chương mà còn có sức lan tỏa đến đời sống xã hội khi được chuyển thể thành phim điện ảnh và được đông đảo công chúng yêu thích, sẵn đón. Đề tài sử dụng kết hợp các phương pháp như phân tích - tổng hợp, thống kê - phân loại, khảo sát - điều tra xã hội học, phương pháp so sánh và phương pháp nghiên cứu liên ngành nhằm nghiên cứu thực trạng tiếp nhận truyện dài và phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh ở hai nhóm đối tượng chính là công chúng chuyên ngành và công chúng ngoài chuyên ngành Văn học. Từ đó, một số kiến nghị và giải pháp được đề xuất nhằm nâng cao hiệu quả tiếp nhận truyện dài và phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh.

1. GIỚI THIỆU

Lý thuyết Mỹ học tiếp nhận (Receptional Aesthetics) của trường phái Konstanz (Đức) với hai tên tuổi nổi bật là Wolfgang Iser và Hans Robert Jauss đã đặt nền móng cho việc nghiên cứu, hình thành lý thuyết tiếp nhận ở các giai đoạn sau này, trong đó có vấn đề tiếp nhận văn học. Mỹ học tiếp nhận của Hans Robert Jauss phần lớn dựa vào lịch sử văn học. Với ông, lịch sử văn học không chỉ bao gồm lịch sử nhà văn và tác phẩm mà nó còn phải có cả lịch sử tiếp nhận bởi chỉ khi viết được lịch sử tiếp nhận của người đọc với tác phẩm của nhà văn thì lịch sử văn học mới “*đúng là lịch sử văn học với tư cách là một hoạt động thực tế và hoàn chỉnh trong lịch sử xã hội.*” (Dẫn theo Lựu, 1999). Chưa hết, ông đã làm nổi bật lên vai trò của người đọc với tất cả sự chủ động sáng tạo. Người đọc sẽ quyết định thái độ ban đầu với tác phẩm dựa vào tầm đón nhận của họ. Sau đó, người đọc sẽ đi vào quá trình đọc, giải thích và có sự tưởng tượng thêm để rồi kết quả cuối cùng là tác phẩm sẽ chết yểu hoặc trường tồn tùy thuộc vào sự thưởng thức của họ. Tuy nhiên, Hans Robert Jauss không tuyệt đối vai trò của người đọc mà vẫn thừa nhận rằng nội dung tác phẩm vẫn có sự ảnh hưởng nhất định đến số phận của chính tác phẩm đó. Còn Wolfgang Iser lại tập trung vào nghiên cứu sự tiếp nhận trong một hoạt động đọc cụ thể. Ông đã khẳng định văn bản chỉ qua quá trình đọc của độc giả mới có thể chuyển hóa một cách thực tế thành tác phẩm văn học. Đặc biệt, tác giả còn đưa ra sự tổng kết tương đối toàn diện về hiệu quả của tiếp nhận văn học, đó là “*nâng cao tình cảm và nhận thức trong mối liên hệ với xã hội*” (Dẫn theo Lựu, 1999).

Về mối quan hệ giữa văn học và tác phẩm điện ảnh chuyển thể, qua quá trình khảo sát, kết quả cho thấy có một số công trình nghiên cứu: *Nghệ thuật học* của Đỗ Văn Khang (2001), *Nhận thức điện ảnh* của Trần Kim Luân (2011), *Từ tác phẩm văn học đến tác phẩm điện ảnh* của Phan Thị Bích Thủy (2014), *Chuyển thể Văn học – Điện ảnh, Nghiên cứu liên văn bản* của Lê Thị Dương (2016), *Những thế giới song hành: từ Truyện ngắn đến Điện ảnh* của Nguyễn Văn Hùng (2022), *Tiểu thuyết Hồ Biểu Chánh – từ tác phẩm văn học đến phim truyền hình* của Trần Hoàng Đăng Thu (2019)... Các công trình nghiên cứu trên đã mang đến một cái nhìn mới mẻ và đa diện về việc nghiên cứu văn học và điện ảnh. Tuy nhiên, hầu như chưa có công trình nghiên cứu nào đi sâu vào khai thác sự khác nhau cũng như hiệu quả tác động đến công chúng của văn học và điện ảnh đối với truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh.

Bằng những trang văn nhẹ nhàng, giàu tình cảm nhưng chất chứa nhiều giá trị giáo dục về tình yêu thương, về nhân cách và lối sống, Nguyễn Nhật Ánh đã tạo nên sức hấp dẫn cho các truyện dài của mình. Không chỉ được bạn đọc đón nhận mà các truyện dài của nhà văn đã và đang được nhiều nhà làm phim quan tâm, lựa chọn làm kịch bản cho các tác phẩm phim chuyển thể. Những năm gần đây, công chúng đã có dịp chứng kiến sự nở rộ của phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh nói riêng và tác phẩm văn học nói chung. Khi được chuyển thể thành phim điện ảnh, các truyện dài ấy đã nhận được sự đánh giá cao từ công chúng cho đến giới chuyên môn. Tuy nhiên, cho đến thời điểm này, dường như chưa có công trình nào nghiên cứu về việc tiếp nhận truyện Nguyễn Nhật Ánh và tác phẩm phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài của ông. Các công trình có liên quan đều chỉ dừng lại ở phương diện lý luận về việc tiếp nhận và chuyển thể phim. Vì vậy, vấn đề nghiên cứu này thật sự cần thiết, đáp ứng kịp thời nhu cầu tìm hiểu, đón nhận các phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh nói riêng và tác phẩm văn học nói chung.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Đề tài sử dụng phối hợp một số phương pháp sau: Phương pháp phân tích - tổng hợp nhằm phân tích, đánh giá kết quả khảo sát theo từng vấn đề bằng hệ thống luận điểm rõ ràng, mạch lạc cùng lập luận chặt chẽ, lý lẽ khách quan. Sau đó, khái quát, tổng hợp những điều đã phân tích được để từ đó đưa ra đánh giá chung nhằm làm sáng tỏ được những ý nghĩa và đóng góp của đề tài; Phương pháp thống kê - phân loại: sẽ tiến hành thống kê số lượng và chọn lọc những tác phẩm của Nguyễn Nhật Ánh đã được chuyển thể thành phim điện ảnh để nghiên cứu. Song song đó là thống kê, phân loại số liệu, dữ liệu từ kết quả khảo sát theo từng vấn đề, nội dung; Phương pháp khảo sát - điều tra: tiến hành khảo sát bằng bảng hỏi đối với công chúng đã tiếp nhận tác phẩm văn học cũng như tác phẩm điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh. Sau đó, thu thập và xử lý số liệu để đưa ra những kết quả điều tra khách quan; Phương pháp nghiên cứu liên ngành: vận dụng kiến thức ở một số ngành có liên quan như: văn học - xã hội học, văn học - văn hóa, văn học - báo chí, văn học - điện ảnh... Từ đó, có thể đánh giá và đưa ra cái nhìn khách quan, sâu sắc đối với vấn đề nghiên cứu; Phương pháp so sánh: được sử dụng để so sánh sự tiếp nhận của các nhóm đối tượng công chúng và một số vấn đề khác có liên quan đến vấn đề nghiên cứu. Bên cạnh các phương pháp trên, một số thao tác như chứng minh, giải

thích, bình luận cũng được sử dụng để làm rõ vấn đề.

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN

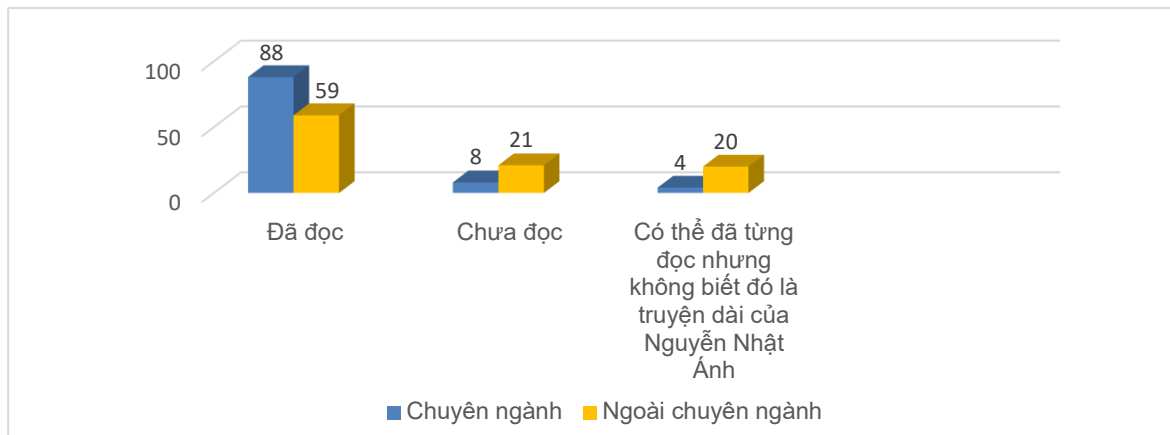
Nghiên cứu Thực trạng và giải pháp nâng cao hiệu quả tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh và phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh, một cuộc khảo sát bằng bảng hỏi đối với 200 đối tượng công chúng chuyên ngành và ngoài chuyên ngành nghiên cứu, giảng dạy văn học đã được thực hiện. Bảng hỏi khảo sát gồm 31 câu hỏi trắc nghiệm và 5 câu hỏi dạng trả lời ngắn với nội dung chủ yếu xoay quanh hai vấn đề chính là tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh và tiếp nhận phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài của ông. Đối tượng khảo sát là các giảng viên, sinh viên ngành Văn học, Sư phạm Ngữ văn và sinh viên các ngành khác của Trường Đại học Cần Thơ cùng một số đối tượng khác. Các đối tượng được khảo sát chủ yếu sinh sống, học tập và làm việc tại thành phố Cần Thơ. Để có thể so sánh được sự tương đồng và khác biệt trong việc tiếp nhận của các đối tượng, đối tượng khảo sát được chia thành hai nhóm: nhóm chuyên ngành và nhóm ngoài chuyên ngành. Mỗi nhóm có 100 người. Qua kết quả khảo sát, có thể

đánh giá được thực trạng tiếp nhận truyện dài và phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh. Đồng thời, đây sẽ là căn cứ để đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả tiếp nhận truyện dài và phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài của ông.

3.1 Thực trạng tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh và phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh

3.1.1. Thực trạng tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh

Kết quả khảo sát cho thấy, tỉ lệ tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh của nhóm công chúng chuyên ngành là 88% và ngoài chuyên ngành là 59%. Dù có sự chênh lệch nhưng tỉ lệ tiếp nhận của cả hai nhóm đều ở mức trên trung bình. Sự chênh lệch về tỉ lệ này cũng dễ hiểu vì nhóm công chúng chuyên ngành bao gồm các giảng viên, sinh viên làm việc, học tập trong lĩnh vực văn học, có điều kiện tiếp xúc với truyện dài Nguyễn Nhật Ánh nhiều hơn so với các đối tượng công chúng còn lại. Nhưng nhìn chung, sự tiếp nhận tương đối cao của các nhóm đối tượng đã cho thấy được mức độ phổ biến của truyện dài Nguyễn Nhật Ánh.

Hình 1. Biểu đồ biểu thị Tỷ lệ (%) công chúng đọc truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh

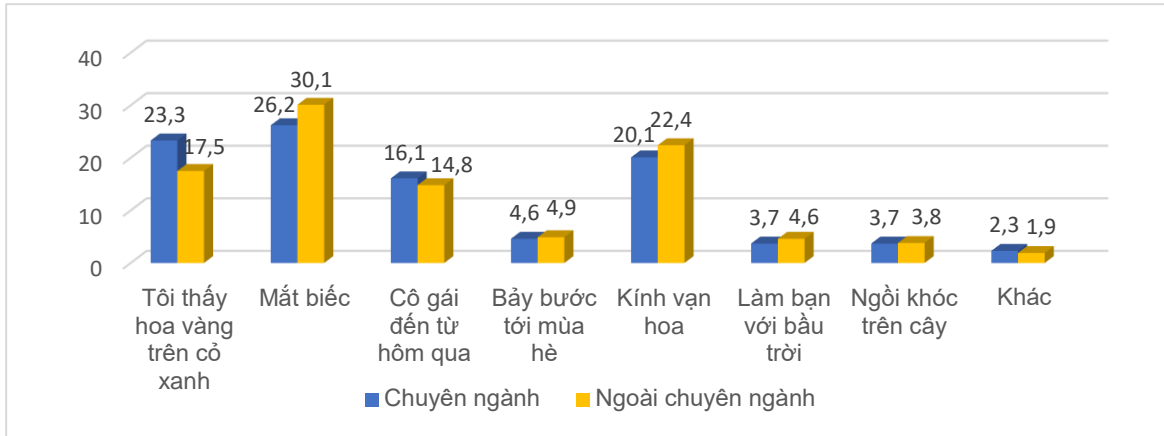
Không chỉ có mức độ tiếp nhận tương đối khả quan mà các truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh cũng nhận được nhiều tình cảm từ các nhóm đối tượng. Trong đó, nhóm công chúng chuyên ngành có sự yêu thích dành cho văn chương của Nguyễn Nhật Ánh nhiều hơn. Nếu nhìn nhận một cách khách quan, truyện dài Nguyễn Nhật Ánh không phải là một thể loại dễ thu hút người đọc ở mọi lứa tuổi. Bởi đây là các truyện dài với cốt truyện đơn giản, không quá gay cấn, đề tài chủ yếu xoay quanh những chuyện thường nhật trong cuộc sống hàng ngày của

những đứa trẻ thơ hay tuổi mới lớn. Nhưng một khi đã bước vào thế giới trẻ thơ ấy, độc giả ở mọi độ tuổi đều có thể nhận ra rất nhiều bài học và thông điệp giàu tính giáo dục.

Các đối tượng công chúng ngoài chuyên ngành thường tiếp nhận số lượng tác phẩm ít hơn công chúng chuyên ngành. Tuy nhiên, có thể thấy *Tôi thấy hoa vàng trên cỏ xanh*, *Mắt biếc*, *Cô gái đến từ hôm qua* vẫn là các truyện dài được cả hai nhóm đọc và biết đến nhiều nhất. Ba truyện dài này so với các tác phẩm còn lại ngoài nguyên nhân có nội dung và

nghệ thuật hấp dẫn thì đều đã được chuyển thể thành phim điện ảnh. Từ đây, có thể thấy, việc cho công chúng tiếp nhận qua các hình thức khác nhau cũng

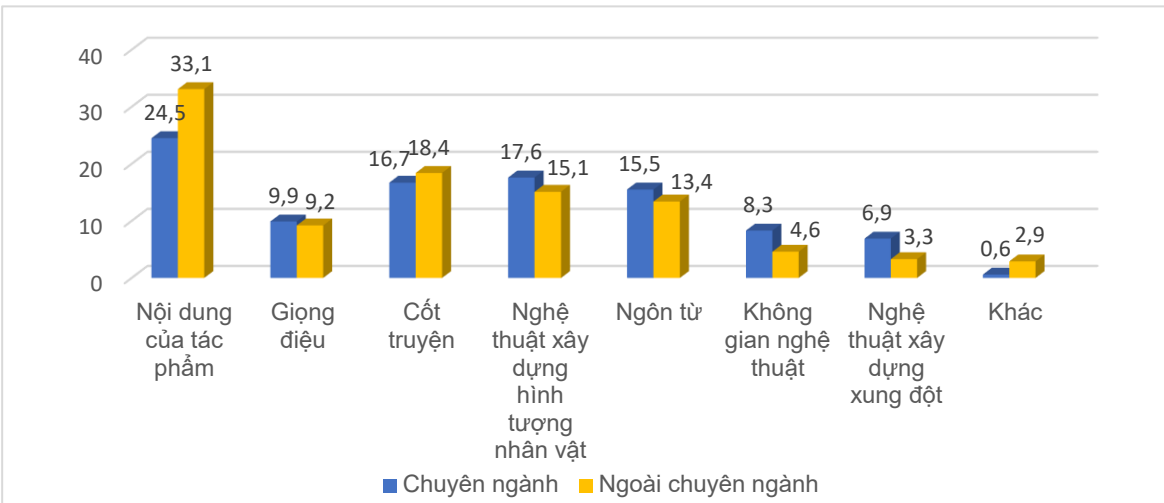
phần nào rút ngắn khoảng cách giữa tác phẩm văn học và người đọc.

Hình 2. Biểu đồ biểu thị tỷ lệ (%) công chúng đã tiếp cận một số truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh

Về phương diện được tiếp nhận trong tác phẩm, độc giả cũng có nhiều sự lựa chọn khác nhau nhưng tập trung vẫn là phương diện nội dung của tác phẩm. Theo đó, sự hồn nhiên của trẻ thơ, của tuổi mới lớn và tình yêu đôi lứa là hai nội dung được họ yêu thích

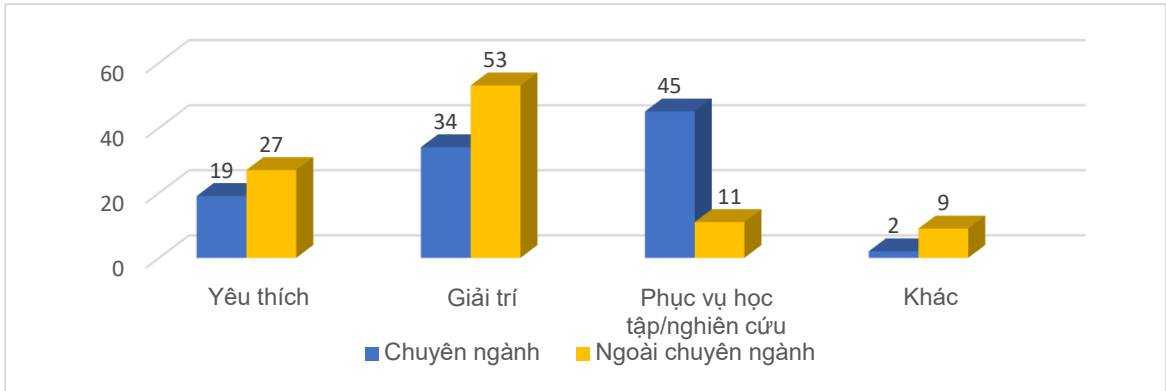
nhất. Sự tương đồng trong việc lựa chọn nội dung yêu thích ở hai nhóm đối tượng đã cho thấy thị hiếu chung của cộng chúng. Đó là sự quan tâm đến khả năng phát triển, đời sống tâm lý, tình cảm của trẻ thơ và thanh thiếu niên trong xã hội ngày nay.

Hình 3. Biểu đồ biểu thị tỷ lệ (%) công chúng yêu thích các phương diện trong truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh

Về mục đích tiếp nhận, cả hai nhóm đối tượng công chúng đều tìm đến các bộ phim này với mục đích đầu tiên là giải trí. Tuy nhiên, bên cạnh giải trí thì nhóm công chúng chuyên ngành còn tiếp nhận phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn

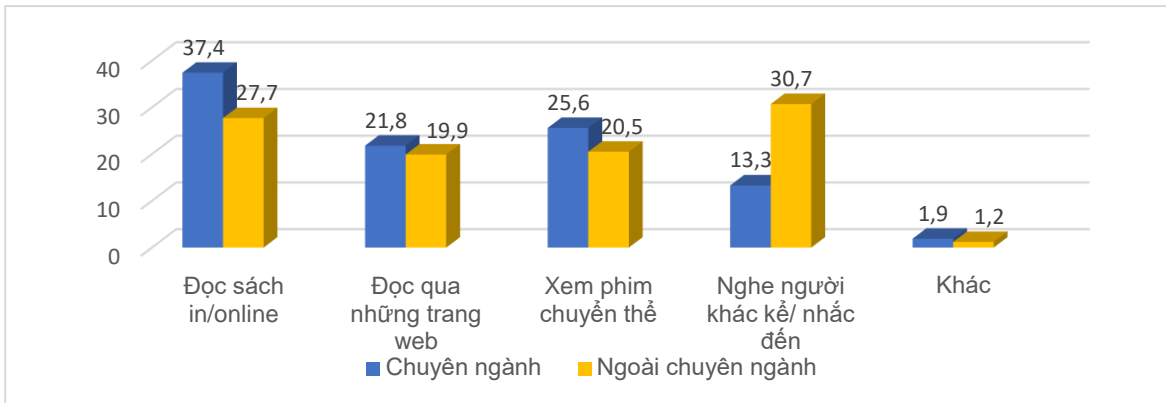
Nhật Ánh vì mục đích phục vụ cho học tập và nghiên cứu. Với kết quả này, có thể thấy, truyện dài Nguyễn Nhật Ánh không chỉ là một sản phẩm giải trí đơn thuần mà hơn thế, nó còn là một nguồn tài liệu quan trọng phục vụ cho việc học tập, nghiên cứu của nhóm công chúng chuyên ngành.

Hình 4. Biểu đồ biểu thị tỷ lệ (%) mục đích tiếp cận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh của công chúng

Ngày nay, để tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh, công chúng có thể thông qua nhiều kênh thông tin khác nhau nhờ sự phát triển của khoa học và công nghệ hiện đại. Trong đó, hai phương tiện truyền tải chủ yếu của truyện dài Nguyễn Nhật Ánh vẫn là sách in và sách online, ngoài ra còn có chương trình đọc truyện online hoặc truyền miệng. Đặc biệt, một hình thức khác cũng góp phần không nhỏ giúp công chúng có thể đến gần hơn với truyện dài Nguyễn Nhật Ánh là các bộ phim chuyển thể từ chính tác phẩm của nhà văn. Như vậy, nếu nhìn tổng thể thì

rất dễ dàng nhận thấy, nhóm công chúng chuyên ngành có sự chủ động hơn trong việc tìm đến các tác phẩm của Nguyễn Nhật Ánh với đa dạng các hình thức tiếp cận khác nhau. Đồng thời, kết quả khảo sát còn chứng minh thêm rằng nhờ sự phát triển của khoa học và công nghệ mà người đọc ngày nay dễ dàng tiếp cận với truyện dài Nguyễn Nhật Anh hơn. Đó là bên cạnh kênh thông tin truyền thống là sách in thì các hình thức mới như sách online, phim chuyển thể đã và đang phát triển mạnh mẽ, giúp cho truyện dài Nguyễn Nhật Ánh ngày càng đến gần hơn với các đối tượng công chúng.

Hình 5. Biểu đồ biểu thị tỷ lệ (%) công chúng tiếp cận tác phẩm của Nguyễn Nhật Ánh qua một số phương thức truyền tải

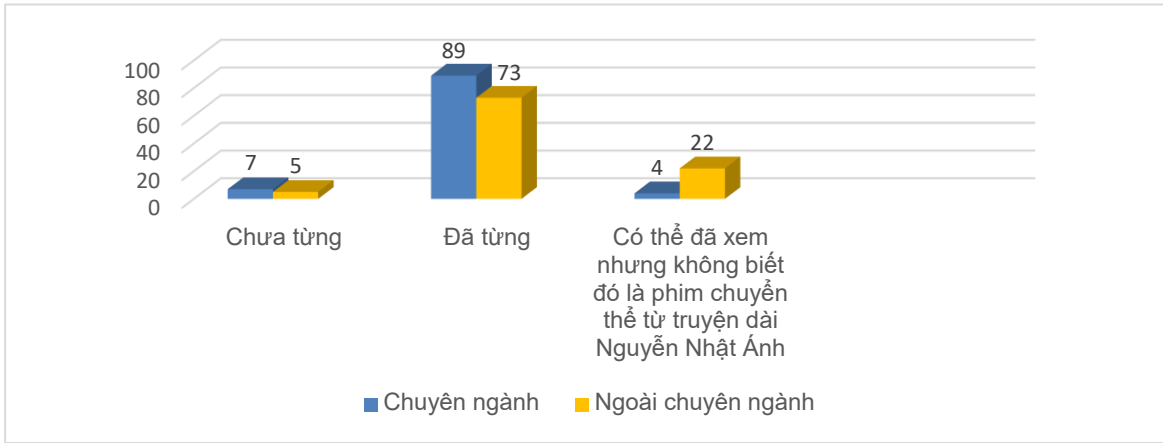
Từ những kết quả thu được qua quá trình khảo sát, có thể dễ dàng nhận ra truyện dài Nguyễn Nhật Ánh đã và đang ngày càng nhận được nhiều sự quan tâm từ công chúng chuyên ngành lẫn công chúng ngoài chuyên ngành. Trong đó, các tác phẩm tiêu biểu như *Tôi thấy hoa vàng trên cỏ xanh*, *Mắt biếc*, *Cô gái đến từ hôm qua...* luôn nằm trong danh sách các truyện dài được công chúng yêu thích nhất của nhà văn Nguyễn Nhật Ánh. Dù chỉ xoay quanh những vấn đề trong cuộc sống đời thường qua hình

ảnh của các cháu bé hay các cô cậu thanh thiếu niên, song các giá trị nội dung sâu sắc mà nhà văn muốn truyền tải thông qua những tác phẩm của mình vẫn được người đọc tiếp nhận một cách tích cực. Đó là cơ sở quan trọng và cũng là một biểu hiện khả quan cho việc tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh ở hiện tại và tương lai.

3.1.2. *Thực trạng tiếp nhận phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh*

Những năm trở lại đây, phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh đã không còn

quá xa lạ với khán giả Việt Nam. Theo khảo sát, với câu hỏi: “*Bạn đã từng xem phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh chưa?*” thì câu trả lời đã từng xem chiếm tỷ lệ rất cao.

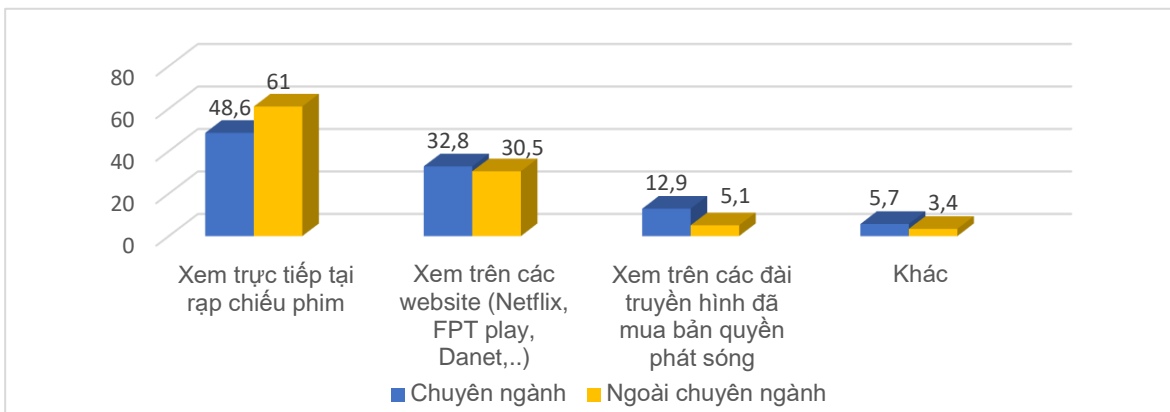

Hình 6. Biểu đồ biểu thị tỷ lệ (%) công chúng đã từng xem phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh

So sánh giữa hai nhóm đối tượng, có thể thấy, mức độ tiếp xúc với phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh của nhóm công chúng chuyên ngành có phần cao hơn so với công chúng ngoài chuyên ngành và khả năng nhận biết của nhóm chuyên ngành cũng cao hơn nhóm ngoài chuyên ngành khi hầu hết họ đều xác định được bộ phim mình xem được chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh. Kết quả khảo sát từ câu hỏi trên đã cho thấy, phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài

Nguyễn Nhật Ánh đang nhận được sự quan tâm đặc biệt từ công chúng.

Để tiếp nhận phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh, công chúng có rất nhiều hình thức khác nhau. Trong đó, cả hai nhóm đối tượng công chúng đều thích tiếp nhận bằng cách xem trực tiếp tại rạp chiếu phim. Bên cạnh đó, hình thức xem trên các website (Netflix, FPT play, Danet...) tuy chiếm tỷ lệ thấp hơn nhưng nhìn chung vẫn là một trong các hình thức được nhiều người lựa chọn.

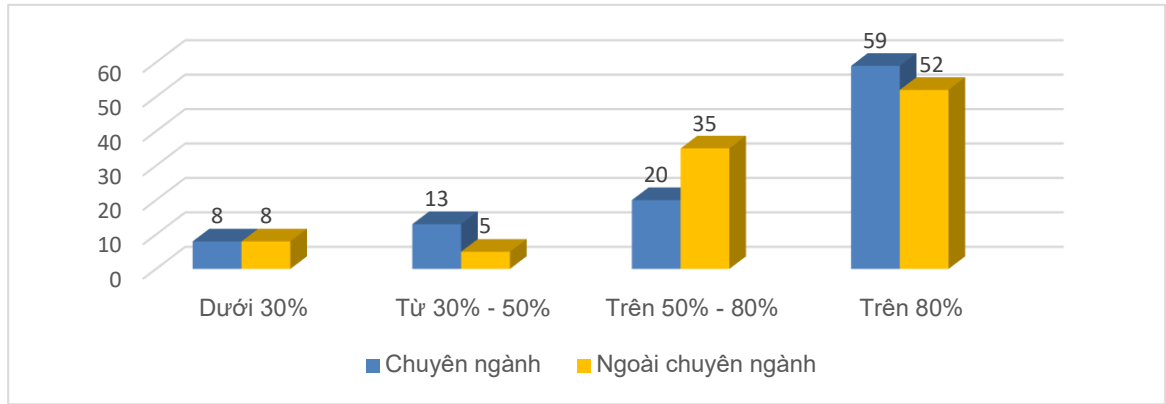
Hình 7. Biểu đồ biểu thị tỷ lệ (%) hình thức công chúng xem phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh

Không chỉ đa dạng về hình thức tiếp nhận mà ngay cả thời lượng các nhóm đối tượng dành cho một bộ phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh cũng có nhiều mức độ. Đa số họ

đều có sự say mê nhất định dành cho các phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh. Cho nên, họ mới có thể theo dõi trọn vẹn hoặc gần như là trọn vẹn bộ phim. Bên cạnh đó, số lượng công

chúng ngoài chuyên ngành thường theo dõi hơn nửa bộ phim nhưng không đi đến kết cục nhiều hơn số công chúng chuyên ngành. Mục đích học tập, nghiên cứu và khả năng tiếp nhận, phân tích tác phẩm đã

khuyến công chúng chuyên ngành có nhu cầu theo dõi bộ phim từ đầu cho đến kết thúc cao hơn so với những người khác.

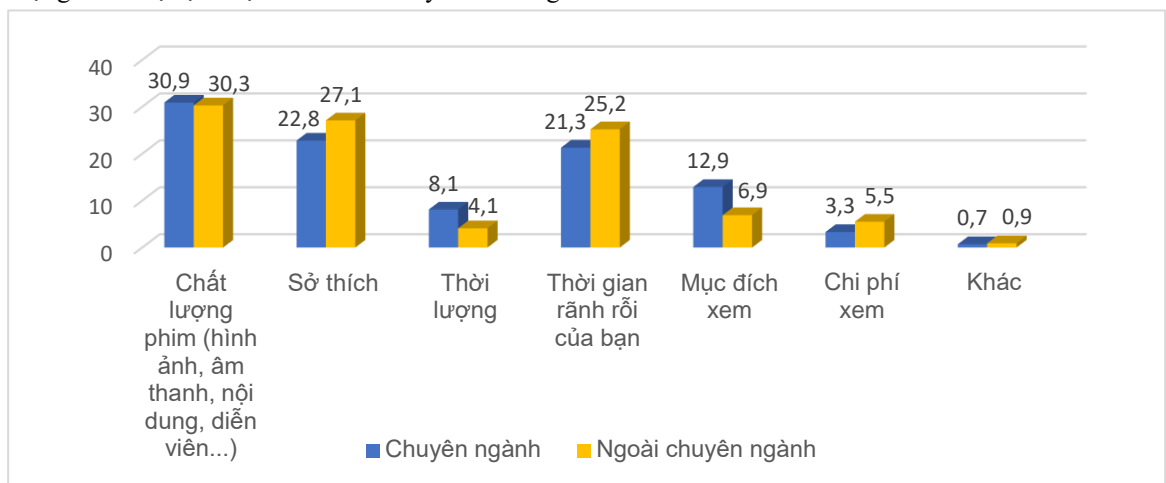

Hình 8. Biểu đồ biểu thị tỷ lệ (%) thời lượng công chúng xem phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh

Nội dung phim là yếu tố quan trọng hàng đầu khi sản xuất một bộ phim điện ảnh và cũng là yếu tố giúp thu hút hầu hết các đối tượng công chúng đến với các bộ phim này. Và theo đó, sự hồn nhiên của trẻ thơ, của tuổi mới lớn và tình yêu đôi lứa tiếp tục là hai nội dung được họ yêu thích nhất. Riêng các nội dung khác như tình cảm gia đình, số phận con người cũng nhận được sự quan tâm nhất định dù cho chiếm tỷ lệ thấp hơn hai nội dung trên. Kết quả này cho thấy sự hồn nhiên của trẻ thơ, của tuổi mới lớn và tình yêu đôi lứa là hai nội dung được tâm đắc nhất trong phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh.

điệp, bài học nhận thức. Bởi các truyện dài Nguyễn Nhật Ánh luôn chứa nhiều bài học quý giá mang tính giáo dục cao không chỉ cho các em nhỏ mà còn cho những người trưởng thành. Tuy nhiên, ở các sự lựa chọn khác lại có sự chênh lệch giữa hai nhóm công chúng. Nếu nhóm chuyên ngành cho rằng chất lượng âm thanh, hình ảnh là các yếu tố quan trọng kế tiếp của bộ phim và có sức thu hút với họ thì ở nhóm ngoài chuyên ngành lại dành nhiều sự yêu thích cho nhạc phim. Điều này, có thể thấy, với nhu cầu chủ yếu là giải trí nên nhóm công chúng ngoài chuyên ngành đặc biệt quan tâm đến nhạc phim – một loại hình khác cũng góp phần giúp họ giải trí, thư giãn.

Ngoài ra, điểm tương đồng giữa hai nhóm đối tượng còn ở sự lựa chọn cao dành cho yếu tố thông

Hình 9. Biểu đồ biểu thị tỷ lệ (%) yếu tố tác động đến việc xem phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh

Ngoài phim điện ảnh thì truyện dài Nguyễn Nhật Ánh còn được chuyển thể sang các loại hình nghệ thuật khác như kịch, phim truyền hình. Song, phim điện ảnh vẫn là lĩnh vực được công chúng yêu thích nhất. Trong đó, bộ phim điện ảnh *Mắt biếc* được chuyển thể từ truyện dài cùng tên vào năm 2019 do Victor Vũ làm đạo diễn đã được các nhóm công chúng lựa chọn là bộ phim mà họ yêu thích nhất. Bộ phim không chỉ thu về doanh thu đáng kinh ngạc mà còn vinh dự nhận được rất nhiều giải thưởng tại Liên hoan phim Việt Nam lần thứ 22.

Khi xem phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh, giải trí là mục đích hàng đầu của đa số công chúng chuyên lẫn không chuyên ngành. Qua khảo sát, kết quả cho thấy rằng, ở cả hai nhóm đối tượng công chúng chuyên ngành và ngoài chuyên ngành đều xem phim vì mục đích giải trí là chính, tiếp sau đó là vì yêu thích bộ phim hoặc nguyên tác.

Bảng 1. Tỷ lệ mục đích xem phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh

Tiêu chí	Đối tượng		Ngoài chuyên ngành	
	Tần số	Tỷ lệ (%)	Tần số	Tỷ lệ (%)
Yêu thích	23	23,0	28	28,0
Giải trí	55	55,0	68	68,0
Phục vụ việc học tập/nghiên cứu	17	17,0	1	1,0
Khác	5	5,0	3	3,0
Tổng	100	100,0	100	100,0

Khi tiếp nhận bất kỳ một loại hình nghệ thuật nào, người tiếp nhận cũng sẽ ít nhiều chịu sự tác động từ tác phẩm mà họ thưởng thức, phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh cũng không ngoại lệ. Các bộ phim ấy không chỉ tác động vào cảm xúc, tâm lý mà nó còn có thể tác động đến nhận thức, thậm chí hành động của đối tượng tiếp nhận. Với câu hỏi tự luận: “*Theo bạn, việc xem phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh đã tác động như thế nào đến bạn?*”, kết quả khảo sát thu được rất nhiều phản hồi ở hai nhóm đối tượng với những đánh giá khác nhau. Với đối tượng công chúng ngoài chuyên ngành, phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh đã tác động đến cảm xúc của họ, gợi mở về kí ức tuổi thơ, những dư vị của tuổi trẻ cũng như những bồi hồi khi lần đầu đọc truyện dài Nguyễn Nhật Ánh. Không chỉ vậy, nhóm đối tượng ngoài chuyên ngành cũng đã bày tỏ phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh đã tác động đến nhận thức, tư duy, giúp họ nhận ra những bài học ý nghĩa trong cuộc sống, từ đó, trân quý hơn những điều tốt đẹp giản dị của con người. Không dừng lại ở những tác động trên, với công chúng ngoài chuyên ngành, sự ảnh hưởng của phim điện ảnh chuyển thể là rất đặc biệt. Bởi lẽ một số đối tượng công chúng ngoài chuyên ngành chỉ mới tiếp xúc hoặc biết đến truyện dài Nguyễn Nhật Ánh thông qua hình thức tiếp nhận phim điện ảnh. Do đó, phim điện ảnh đã khiến họ quan tâm, tò mò cũng như khơi gợi hứng thú và củng cố thêm niềm yêu thích để họ tìm đến với nguyên tác. Bên cạnh đó, các đối tượng công chúng chuyên ngành còn nhận thấy, phim điện ảnh chuyển thể từ truyện

dài Nguyễn Nhật Ánh đã tác động đến cách họ nhìn nhận, hình dung về tác phẩm. Qua đó, góp phần nâng cao năng lực so sánh, đối chiếu của họ giữa tác phẩm nguyên tác và tác phẩm chuyển thể. Ngoài ra, một tác động mạnh mẽ khác của phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh đến công chúng chuyên ngành phải kể đến là khả năng hỗ trợ những kiến thức chuyên môn liên quan đến cảm thụ văn học, sáng tạo văn học và cả chuyển thể văn học. Đây là một tác động khá quan trọng với nhóm đối tượng này. Bởi là một người học tập, nghiên cứu trong lĩnh vực văn chương thì khả năng cảm thụ tác phẩm là vô cùng cần thiết. Qua những chia sẻ từ các đối tượng tiếp nhận, có thể thấy, việc xem phim điện ảnh được chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh đã đem lại những lợi ích thiết thực cho mỗi người. Nó không chỉ mang đến cho người xem những cảm xúc chân thật, những bài học giáo dục quý giá mà còn góp phần khơi gợi hứng thú, sự yêu mến đối với các tác phẩm văn học cũng như hướng con người tới một cuộc sống ý nghĩa hơn, tích cực hơn.

Về nhu cầu tiếp nhận, kết quả khảo sát cho thấy công chúng vẫn có nhu cầu tiếp nhận cao đối với phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh. Cụ thể, khi được hỏi: “*Theo bạn, có nên tiếp tục làm các phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh không?*”, phần lớn người tham gia khảo sát đều mong muốn các truyện dài của nhà văn sẽ tiếp tục được đưa lên màn ảnh với rất nhiều lý do. Thứ nhất, việc chuyển thể thành phim điện ảnh sẽ giúp tiết kiệm thời gian tiếp nhận cũng như giúp dễ hiểu, dễ cảm nhận được nội dung tác phẩm hơn. Thứ hai, truyện dài Nguyễn Nhật Ánh

chứa đựng nhiều giá trị và bài học mang tính giáo dục, nhân văn sâu sắc. Những giá trị và bài học này cần được nhân rộng và truyền tải đến mọi người. Thứ ba, việc chuyển thể thành phim sẽ góp phần tạo nên sức sống cho tác phẩm gốc, từ đó, khơi gợi sự hứng thú để họ tìm đọc các truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh cũng như là tìm hiểu về nhà văn này. Bên cạnh các lý do trên, kết quả khảo sát cho thấy được có rất nhiều quan điểm thú vị khác như giữa lúc khan hiếm kịch bản hay như hiện nay việc tìm đến và khai thác các tác phẩm đặc sắc của nhà văn Nguyễn Nhật Ánh là một lựa chọn khả thi. Nhưng nhìn chung, có thể khẳng định rằng, mong muốn các phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh tiếp tục được sản xuất và nhu cầu được tiếp nhận các bộ phim ấy của công chúng đều rất cao. Theo đó, *Cho tôi xin một vé đi tuổi thơ*, *Hạ đỏ*, *Làm bạn với bầu trời*, *Bảy bước mùa hè*, *Đi qua hoa cúc*, *Trại hoa vàng*, *Con chim xanh biếc bay về*, *Ngày xưa có một chuyện tình...* là những cái tên được đề xuất nhiều nhất. Việc có nhiều truyện dài được đề xuất như thế đã cho thấy sự đón nhận và yêu mến của công chúng dành cho truyện dài Nguyễn Nhật Ánh cũng như nhu cầu tiếp nhận của khán giả đối với phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh là rất tích cực và cởi mở.

Mặt khác, khi xem phim, khán giả không chỉ quan tâm ưu điểm mà họ cũng rất chú ý đến những hạn chế của bộ phim đó. Theo kết quả khảo sát thu được thì nhóm công chúng chuyên ngành cho rằng hạn chế lớn nhất của các bộ phim này là có nhiều phân cảnh dài dòng, lan man với 40,5%. Trong khi đó, nhóm công chúng ngoài chuyên ngành lại chọn diễn xuất của diễn viên là hạn chế cần chú ý nhất của phim với 36,5%. Từ đó, cho thấy, nếu công chúng chuyên ngành chú trọng đến tình tiết, nhịp độ của phim thì công chúng ngoài chuyên ngành lại chủ yếu quan tâm đến các diễn viên và diễn xuất của họ trong phim. Các hạn chế còn lại như chất lượng âm thanh, hình ảnh, cách phối cảnh, màu phim, đi quá xa so với tác phẩm gốc... nhận được số lượt lựa chọn khá đồng đều với nhau.

Không chỉ khảo sát sự đánh giá của khán giả dành cho phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh với hình thức trắc nghiệm, đề tài còn khảo sát bằng câu hỏi tự luận: "*Bạn có đóng góp gì để các bộ phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh có chất lượng hơn?*". Hầu hết các ý kiến phản hồi đều tập trung vào hai hạn chế mà công chúng đã chỉ ra ở trên. Cụ thể, khán giả mong muốn các nhà làm phim sẽ tập trung hơn ở công tác chọn lựa diễn viên để thể hiện trọn vẹn tinh thần nhân vật nguyên tác. Bên cạnh đó, họ cũng bày tỏ

sự cải thiện ở bối cảnh quay phim, chất lượng hình ảnh, kỹ thuật chuyển cảnh, màu sắc phim... sẽ tăng sự đón nhận của họ với các bộ phim hơn nữa. Đặc biệt, rất nhiều công chúng đặc biệt quan tâm đến nội dung được chuyển thể. Với họ, nhất là những người đã tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh trước khi xem phim chuyển thể thì việc tôn trọng tinh thần của nguyên tác là rất quan trọng. Tuy nhiên, công chúng ngày nay không cứng nhắc hay bảo thủ mà họ cũng sẵn sàng chấp nhận những sự thay đổi linh hoạt cho phù hợp khi lên phim. Căn cứ vào những ý kiến đóng góp trên của khán giả, các nhà sản xuất phim sẽ thấy được những yêu cầu cũng như nhu cầu của khán giả đối với các bộ phim tiếp theo. Từ đó, có sự điều chỉnh để các phim điện ảnh được chuyển thể trong thời gian sắp tới đạt chất lượng tốt hơn, đáp ứng được nhu cầu, nguyện vọng của đông đảo công chúng.

Nhìn chung, qua khảo sát về việc tiếp nhận phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh, kết quả thu được nhiều kết quả khách quan và có giá trị tham khảo cao. Trong quá trình tiếp nhận phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh, công chúng chuyên ngành và ngoài chuyên ngành có những điểm tương đồng và khác biệt với nhau. Tuy nhiên, có thể thấy, phim điện ảnh được chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh đang nhận được sự tiếp nhận tích cực từ phía khán giả. Nhu cầu tiếp nhận phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh của khán giả vẫn rất cao và còn có thể tăng trong tương lai. Điều này sẽ là động lực mạnh mẽ để các nhà sản xuất tiếp tục đầu tư cho dòng phim này.

3.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh và phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh

3.2.1. Giải pháp nâng cao hiệu quả tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh

Muốn nâng cao hiệu quả tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh cần phải có sự kết hợp từ nhiều phía bởi sự kết hợp đồng bộ giữa các đối tượng sẽ giúp hiệu quả tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh được nâng cao lên nhiều hơn. Đặc biệt, cũng cần lưu ý rằng, mỗi nhóm đối tượng sẽ có nhu cầu, nội dung và phương thức tiếp nhận khác nhau. Cho nên, với từng nhóm đối tượng cần phải áp dụng những biện pháp khác nhau, cụ thể như sau:

Đối với công chúng ngoài chuyên ngành, đây là những người không có nhu cầu tiếp cận hay tìm hiểu truyện dài Nguyễn Nhật Ánh với mục đích học tập, nghiên cứu. Vì lẽ đó, việc tiếp cận tác phẩm sẽ dựa

trên sở thích và trào lưu cộng đồng. Cho nên, để nâng cao mức độ và hiệu quả tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh, bạn đọc nên chủ động tìm kiếm tác phẩm đã ra mắt để đọc, đồng thời cũng cần theo dõi những tác phẩm sắp ra mắt để nắm thông tin. Và các phương tiện truyền thông trực tuyến sẽ là một kênh hữu hiệu và tiện lợi để các đối tượng công chúng này tiếp cận. Đặc biệt, bạn đọc không nên chỉ là người tiếp nhận thụ động mà hãy tích cực giới thiệu các truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh đến với mọi người xung quanh để ngày càng có nhiều người biết đến các tác phẩm này.

Khác với công chúng ngoài chuyên ngành, công chúng chuyên ngành có điều kiện tiếp xúc và quan tâm đặc biệt với truyện dài Nguyễn Nhật Ánh vì yêu cầu chuyên môn nghề nghiệp. Cho nên, để nâng cao hiệu quả tiếp nhận, các sinh viên chuyên ngành như Văn học, Sư phạm Ngữ văn cần tích cực tìm đọc và đọc kỹ các truyện dài của Nguyễn Nhật Ánh cũng như các tài liệu có liên quan về cuộc đời, sự nghiệp của nhà văn này. Đặc biệt, người học cũng cần kết hợp giữa việc tiếp thu những gì thầy cô giảng dạy trên lớp kết hợp với tư duy phân biện, đặt câu hỏi để có được sự định hướng đúng đắn cũng như khơi mở được nhiều vấn đề mà bản thân muốn học hỏi. Ngoài ra, các sinh viên cần tận dụng những cơ hội làm việc nhóm để trao đổi kiến thức, bày tỏ quan điểm để hiểu thêm về nhà văn và tác phẩm của ông. Để có thể tiếp thu nội dung tác phẩm nhanh hơn và nhớ lâu hơn thì sinh viên có thể đa dạng hóa tác phẩm bằng nhiều hình thức khác nhau như làm sơ đồ tư duy, video phim ngắn, sân khấu hóa tác phẩm... Các sinh viên chuyên ngành cần tiếp nhận nội dung tác phẩm một cách hệ thống, có chọn lọc kết hợp với khả năng tư duy vào việc đánh giá, phân tích tác phẩm để thấy được sự đa chiều, những giá trị ẩn sâu mà nhà văn muốn truyền tải.

Riêng với giảng viên trực tiếp giảng dạy các học phần có nội dung liên quan đến truyện dài Nguyễn Nhật Ánh nên cần nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh. Ngoài ra, các giảng viên nên thường xuyên tổ chức những hoạt động ngoại khóa thiết thực, những buổi báo cáo học thuật, những hình thức làm việc nhóm liên quan đến nội dung nói trên để tăng hiệu quả tiếp nhận của sinh viên, tạo điều kiện để sinh viên bộc lộ khả năng tư duy, nhìn nhận vấn đề của mình. Từ đó, có thể phát hiện ra những giá trị mới trong các tác phẩm của Nguyễn Nhật Ánh.

Nhìn chung, hiệu quả tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh sẽ được nâng cao nếu có sự kết hợp từ nhiều phía. Với những giá trị nội dung lẫn nghệ thuật, các truyện dài Nguyễn Nhật Ánh đang

dần khẳng định vị trí của mình trong nền văn học Việt Nam cũng như trong lòng công chúng độc giả. Chính nhờ sự tiếp nhận nhiệt tình, cởi mở khách quan của độc giả, truyện dài Nguyễn Nhật Ánh sẽ ngày càng được nhiều người biết đến và yêu mến hơn nữa.

3.2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả tiếp nhận phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh

Các phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh đã và đang nhận được nhiều sự quan tâm từ đông đảo công chúng. Điều đó chẳng những cho thấy được tình cảm của khán giả dành cho dòng phim này mà còn góp phần giúp điện ảnh Việt Nam khẳng định được vị trí trong lòng khán giả. Tuy nhiên, việc nâng cao hiệu quả tiếp nhận của khán giả đối với các phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh vẫn luôn được đặt ra và điều đó cần sự kết hợp từ nhiều phía.

Đối với công chúng nói chung, các giải pháp để nâng cao hiệu quả tiếp nhận phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh đều phụ thuộc rất lớn vào câu và sở thích của mỗi người. Tuy nhiên, khi tiếp nhận, dù mục đích ban đầu là giải trí nhưng người xem cũng cần có sự chọn lọc và rút ra được những bài học cho bản thân. Đặc biệt, nếu đã đọc nguyên tác trước khi xem phim, khán giả cần có những đánh giá khách quan, ủng hộ những tác phẩm hay, phản ánh những điểm không tôn trọng nguyên tác trên tinh thần tranh luận lành mạnh, văn minh, cùng tiến bộ. Nhưng cũng cần lưu ý rằng, văn học và điện ảnh là hai loại hình nghệ thuật khác nhau nên đừng quá khắt khe và yêu cầu tác phẩm khi lên phim phải giống với văn bản văn học hoàn toàn.

Riêng với công chúng chuyên ngành, việc tiếp nhận phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh không đơn thuần là để giải trí mà còn hỗ trợ cho công việc và học tập. Cho nên, cần nâng cao hiệu quả tiếp nhận bằng cách tìm xem các phim điện ảnh chuyển thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh để có sự so sánh, đối chiếu nhằm củng cố kiến thức cũ và tích lũy thêm nhiều kiến thức mới về chuyển thể, cải biên, điện ảnh... Đặc biệt, trong các buổi thuyết trình, buổi học có nội dung liên quan đến truyện dài Nguyễn Nhật Ánh nên trình chiếu một vài đoạn đặc sắc trong số những bộ phim đó để tăng sự hứng thú cho người học và tạo không khí sôi động, tích cực cho buổi học.

Sự thành công của một bộ phim chuyển thể không chỉ nằm ở nguyên tác phải hay mà nó còn cần vai trò quyết định của nhà sản xuất. Cho nên, để nâng cao hiệu quả tiếp nhận của các phim điện ảnh

chuyên thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh, nhà sản xuất cần lắng nghe ý kiến của công chúng để cải thiện, khắc phục những nhược điểm còn tồn tại của dòng phim này. Chẳng hạn như kịch bản cần bám sát nguyên tác, lựa chọn diễn viên phù hợp với nhân vật thể hiện, các thiết bị quay chụp, âm thanh, ánh sáng cần được đầu tư kỹ càng hơn. Bởi một bộ phim hay, chín chu về nội dung lẫn hình thức sẽ khiến người xem hứng thú, yêu thích và hiệu quả tiếp nhận cũng vì vậy mà nâng cao hơn.

Đối với những cơ sở sử dụng phim điện ảnh chuyên thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh, cụ thể là các rạp chiếu phim thì cần nâng cấp hệ thống các rạp chiếu, tăng số lượng phòng chiếu, đầu tư thiết bị công nghệ kỹ thuật hiện đại, nhằm nâng cao chất lượng thưởng thức của khán giả. Có như vậy, hiệu quả tiếp nhận của công chúng cũng được nâng cao theo. Còn với các đài truyền hình đã mua bản quyền phát sóng nên sắp xếp vào khung giờ phù hợp với thời gian rảnh rỗi của đa số công chúng để họ có thể thưởng thức bộ phim một cách thoải mái, vừa được giải trí vừa giúp hiệu quả tiếp nhận bộ phim được tốt hơn.

Đối với cơ quan quản lý văn hóa nghệ thuật, nên thể hiện vai trò của mình nhiều hơn trong lĩnh vực điện ảnh, đặc biệt là các phim điện ảnh chuyên thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh. Họ nên là những người đi đầu trong việc quảng bá, giới thiệu các bộ phim này và dòng phim chuyên thể từ tác phẩm văn học nước nhà đến với công chúng cũng như khuyến khích, hỗ trợ, tạo điều kiện cho các nhà sản xuất mạnh dạn phát triển thể loại phim này. Trước khi đến với công chúng, nội dung của bộ phim phải được đánh giá là phù hợp với giá trị cốt lõi của tác phẩm gốc và loại bỏ những phần của bộ phim không đúng bản chất, không phù hợp và có biện pháp xử lý đúng đắn để các nhà sản xuất rút kinh nghiệm cũng

như không làm ảnh hưởng tiêu cực đến sự tiếp nhận của công chúng đối với bộ phim đó.

Nhìn chung, để nâng cao hiệu quả tiếp nhận phim điện ảnh chuyên thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh có nhiều giải pháp khác nhau. Các giải pháp này cần phải được thực hiện đồng bộ và có sự kết hợp từ nhiều phía để giúp cho công chúng có thể tiếp nhận được nhiều hơn, đầy đủ, trọn vẹn hơn những truyện dài của nhà văn Nguyễn Nhật Ánh từ hai góc độ văn học và điện ảnh. Tin rằng, với các giải pháp được đề xuất trên đây thì trong tương lai, hiệu quả tiếp nhận các bộ phim điện ảnh chuyên thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh sẽ được cải thiện và nâng cao hơn nữa.

4. KẾT LUẬN

Đề tài *Thực trạng và giải pháp nâng cao hiệu quả tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh và phim điện ảnh chuyên thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh* được tiếp cận dựa trên hai góc độ là tiếp nhận văn học và tiếp nhận phim điện ảnh. Hai góc độ này được chia thành các phương diện cụ thể là mức độ, nhu cầu, mục đích và thị hiếu tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh, phim điện ảnh chuyên thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh ở hai nhóm đối tượng chuyên ngành và ngoài chuyên ngành. Nhờ việc khảo sát hai nhóm đối tượng này, đề tài đã thu được những kết quả khách quan và có giá trị tham khảo. Tuy còn những điểm cần nghĩ thêm nhưng mong rằng việc thực hiện đề tài này sẽ góp một phần vào việc nâng cao hiệu quả tiếp nhận truyện dài Nguyễn Nhật Ánh và phim điện ảnh chuyên thể từ truyện dài Nguyễn Nhật Ánh cũng như góp thêm một tài liệu để các nhà làm phim trong nước tham khảo nếu có ý định chuyển thể các truyện dài khác của Nguyễn Nhật Ánh thành phim điện ảnh trong thời gian sắp tới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Dương, L. T. (2016). *Chuyển thể Văn học – Điện ảnh* (Nghiên cứu Liên văn bản). Nhà xuất bản Khoa học Xã hội Hà Nội.

Học, T. T. (2014). *Văn chương và tiếp nhận* (Lý thuyết – Luận giải, Phê bình). Nhà xuất bản Văn học Hà Nội.

Hùng, N. V. (2020). *Những thế giới song hành: từ Truyện ngắn đến Điện ảnh*. Nhà xuất bản Đại học Hu.

Kim, T. L. (2011). *Nhận thức điện ảnh*. Nhà xuất bản Hội Điện ảnh Việt Nam Hà Nội.

Lựu, P. (1999). *Mười trường phái lý luận phê bình văn học phương Tây đương đại*, Nhà xuất bản Giáo dục Hà Nội.

Lựu, P. (2022). *Lý luận văn học tập 1 – Văn học, nhà văn, bạn đọc*. Nhà xuất bản Đại học Sư Phạm Hà Nội.

Quốc, L. M. (2014). *Nguyễn Nhật Ánh - Hoàng tử bé trong thế giới tuổi thơ*. Nhà xuất bản Kim Đồng Hà Nội.

Sử, T. Đ. (2006). *Giáo trình Lý luận văn học – Tập 1: Bản chất và đặc trưng của văn học*. Nhà xuất bản Đại học Sư Phạm Hà Nội.

Thùy, P. B. (2014). *Từ tác phẩm văn học đến tác phẩm điện ảnh*. Nhà xuất bản Mỹ thuật Hà Nội.

Thư, T. H. Đ., Huyền, T. T. K., Yến, N. K. (2019). *Tiểu thuyết Hồ Biểu Chánh – từ tác phẩm văn học đến phim truyền hình*, Trường Đại học Cần Thơ.